

Rapport

I&O-Zetelpeiling, 19 februari 2021

VVD verliest zetels & tevredenheid met kabinet daalt

Februari peiling #2 I&O Research

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Datum

februari 2020

Auteurs

Milan Driessen
Peter Kanne

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Belangrijkste uitkomsten	4
1 Zetelpeiling	6
1.1 VVD verliest vier zetels; Volt nieuwe binnenkomer	6
1.1.1 De kiezer begint weer te kiezen	7
1.1.2 De JA21-kiezer	9
1.2 Partij van tweede (of derde) voorkeur	10
1.3 Switchgedrag sinds vorige peiling	9
2 Tevredenheid kabinet-Rutte III	11
2.1 Tevredenheid met kabinet Rutte III neemt af	11
3 Onderzoeksverantwoording	13

Belangrijkste uitkomsten

VVD verliest zetels, JA21 naar 3 zetels, Volt nieuw binnen met 1 zetel

De VVD blijft aan kop in de I&O Research zetelpeiling, maar verliest vier zetels ten opzichte van twee weken geleden. Volt komt voor het eerst boven de kiesdrempel en staat nu op één zetel. Het aantal zetels van D66 en JA21 neemt vergeleken met twee weken geleden toe met twee zetels, de ChristenUnie verliest twee zetels. Bij de andere partijen zien we kleine verschuivingen, maar deze vallen binnen de onzekerheidsmarges. De overige partijen¹ komen niet boven de kiesdrempel uit in de peiling.

Tabel 1 - I&O Zetelpeiling 15 februari 2021

	UITSLAG	PEILING			VERSCHIL	
	TK 2017	13 mrt 2020	1 feb 2021	15 feb 2021	t.o.v. 1 feb	t.o.v. TK17
VVD	33	27	43	39	-4	+6
PVV	20	17	19	19	0	-1
CDA	19	14	19	18	-1	-1
D66	19	10	12	14	+2	-5
GroenLinks	14	17	11	12	+1	-2
SP	14	9	11	10	-1	-4
PvdA	9	14	13	13	0	+4
CU	5	6	7	5	-2	0
PvdD	5	6	5	5	0	0
50Plus	4	10	1	1	0	-3
SGP	3	4	3	3	0	0
DENK	3	1	2	3	+1	0
FvD	2	15	3	4	+1	+2
JA21	-	-	1	3	+2	+3
Volt	-	-	-	1	+1	+1
Totaal	150	150	150	150		

Verlies VVD: begint de kiezer weer op inhoud te kiezen?

Ten opzichte van de vorige peiling verliest de VVD vier zetels. Eerder schreven we dat kiezers vooral op de VVD stemmen omdat de partij zorgt voor een stabiel bestuur en de lijsttrekker (Mark Rutte) vertrouwen wekt als (huidige en) mogelijk volgende premier. Kiezers lijken minder naar de inhoud te kijken.

Daar lijkt nu wellicht enigszins verandering in te komen. We zien dat kiezers die de VVD verlaten en nu op een andere partij zouden stemmen hiervoor vaak de standpunten als reden noemen: een andere partij komt bijvoorbeeld meer op voor Nederlandse tradities of de VVD is naar hun mening te rechts geworden. Kiezers noemen ook het gebruik van de Stemwijzer² als iets wat hun mening heeft veranderd en hen meer duidelijkheid over de standpunten van partijen (en hoe zij zich daartoe verhouden). Wellicht zien we hier een aanzet tot een nieuwe verkiezingsdynamiek.

¹ We hanteren de vuistregel dat een nieuwe partij bij de open anders categorie dermate vaak genoemd wordt dat ze goed is voor een halve zetel (0,35%). Als dat zo is wordt de partij opgenomen als voorgecodeerd antwoord. Dat geldt nu voor BIJ1 en BoerBurgerBeweging. In de peiling van eind februari nemen we deze partijen mee.

² Vorig weekend gelanceerd

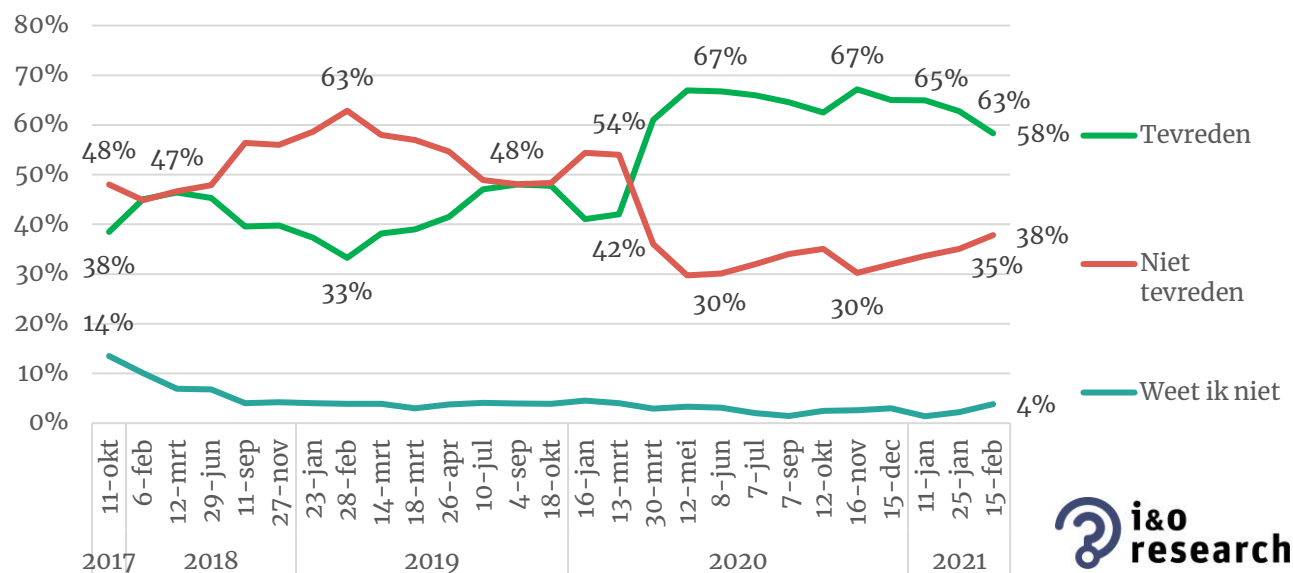

Tevredenheid met kabinet Rutte III neemt gestaag af

De tevredenheid met het (demissionaire) kabinet neemt gestaag af: was in november nog 67 procent tevreden met het kabinet Rutte-III nu is dat nog 58 procent. De ontevredenheid met het kabinet neemt navenant toe: van 30 procent in november naar 38 procent nu.

Figuur 1 – Tevredenheid met kabinet

“Hoe tevreden of ontevreden bent u in het algemeen met het – nu afgetreden – kabinet-Rutte III, van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie?” Basis: totale steekproef (N=2.521)

Bron: I&O Research, februari 2021

Groeiende kloof in tevredenheid met kabinet

De daling in tevredenheid met het kabinet die we sinds november waarnemen, vinden we niet onder alle kiezersgroepen: VVD-, CDA-, CU- en SGP-kiezers zijn net zo tevreden als in december 2020. Het zijn met name de groepen kiezers die al ontevreden waren die nóg ontevredener zijn geworden (FvD, PVV en SP-kiezers) maar ook onder GL- en PvdA-kiezers neemt de tevredenheid nu af. Ook onder D66-kiezers neemt de tevredenheid met het kabinet sinds december geleidelijk af, de enige coalitiepartij voor wie dat geldt.

Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 12 februari tot maandag 15 februari 2021.

Er werkten in totaal 2.521 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (2.234) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 287 respondenten vulden de vragenlijst via het panel van PanelClix.

Niet alle vragen zijn gesteld aan alle deelnemers. Bij vragen waarbij dit het geval is wordt de steekproefbasis ook vermeld.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.521 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,0 procent.

1 Zetelpeiling

1.1 VVD verliest 4 zetels; JA21 naar 3 zetels; Volt nieuwe binnenkomer

De VVD blijft aan kop in de I&O Research zetelpeiling maar verliest vier zetels ten opzichte van twee weken geleden.

PVV (blijft staan op 19) en CDA (van 19 naar 18) profiteren hier niet van. D66 gaat van 12 naar 14 zetels, net als eind januari. ChristenUnie verliest twee zetels: van 7 naar 5.

Bij de linkse partijen PvdA (blijft op 13), GroenLinks (van 11 naar 12) en SP (van 11 naar 10) verandert er weinig (geen significante verschillen).

JA21 gaat van 1 naar 3 zetels. En Volt – de partij die de zaken pan-Europees wil aanpakken – komt voor het eerst in de I&O Research peiling boven de kiesdrempel: één zetel³.

Het virtueel aantal zetels van Denk staat nu op drie, een toename ten opzichte van eind januari toen Denk nog op één zetel stond.

Bij de andere partijen zien we kleine verschuivingen, maar deze vallen binnen de onzekerheidsmarges. De overige partijen⁴ komen niet boven de kiesdrempel uit in de peiling.

Tabel 2 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen in zetels

“Als er vandaag verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden worden gehouden, op welke partij zou u dan stemmen?”

Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen (n=2.326).

UITSLAG	P E I L I N G															+/- t.o.v. 1 feb 2021	+/- t.o.v. TK 2017	
	TK '17	jan 20	13 mrt 20	30 mrt 20	12 mei 20	9 jun 20	7 juli 20	9 aug 20	7 sep t 20	12 okt 20	16 nov 20	15 dec 20	11 jan 21	25 jan 21	1 feb 21			15 feb 21
VVD	33	27	27	36	43	45	39	41	40	42	44	43	43	42	43	39	-4	+10
PVV	20	16	17	15	13	15	16	14	19	19	21	22	20	19	19	19	0	0
CDA	19	15	14	14	13	14	17	17	13	14	13	19	18	17	19	18	-1	-1
D66	19	11	10	9	8	11	14	12	13	14	13	13	13	14	12	14	+2	-6
GL	14	18	17	16	16	15	16	15	15	14	13	12	13	13	11	12	+1	-1
SP	14	9	9	9	11	10	9	10	10	9	10	9	10	11	11	10	-1	-4
PvdA	9	13	14	14	15	13	12	13	13	13	13	13	11	12	13	13	0	+2
CU	5	9	6	7	7	7	7	7	7	7	7	6	7	7	7	5	-2	+2
PvdD	5	5	6	6	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	5	0	-1
50Plus	4	8	10	7	1	1	0	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0	-3
SGP	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0
DENK	3	1	1	1	1	0	0	0	1	2	2	1	1	1	2	3	+1	-2
FvD	2	14	15	12	12	11	12	12	10	7	6	4	4	4	3	4	+1	+2
JA21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	3	+2	+2
Volt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	+1	+1
Totaal	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150		

³ Op basis van de open antwoordcategorie “anders”

⁴ We hanteren de vuistregel dat een nieuwe partij bij de open anders categorie dermate vaak genoemd wordt dat ze goed is voor een halve zetel (0,35%). Als dat zo is wordt de partij opgenomen als voorgecodeerd antwoord. Dat geldt nu voor BIJ1 en BoerBurgerBeweging. In de peiling van eind februari nemen we deze partijen mee.

Tabel 3 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen in percentages

Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen en heeft eerste voorkeur (n=1.927, in percentages).

	PEILING (in %)																Marge (n=1.927)
	TK 2017	jan 20	13 mrt 20	30 mrt 20	12 mei 20	9 jun 20	7 juli 20	9 aug 20	7 sept 20	12 okt 20	16 nov 20	15 dec 20	11 jan 21	25 jan 21	1 feb 21	15 feb 21	
VVD	21,3	17,6	18,0	23,2	28,4	28,1	24,9	26,5	26,0	26,9	28,2	27,4	27,5	27,1	27,3	24,6	(22,7; 26,5)
PVV	13,1	10,7	11,0	9,9	8,4	9,9	10,4	9,4	12,5	12,5	13,5	14,2	12,8	12,3	12,1	12,0	(10,5; 13,5)
CDA	12,4	9,7	9,6	9,0	8,5	8,9	11,1	11,3	8,7	8,8	8,7	12,5	11,8	11,2	11,9	11,9	(10,5; 13,3)
D66	12,2	7,3	6,5	5,7	5,2	7,2	9,1	8,2	8,6	9,4	8,4	8,3	9,0	9,0	7,9	8,8	(7,5; 10,1)
GL	9,1	11,8	11,1	10,7	10,5	10,0	10,3	9,6	10,1	9,0	8,2	8,1	8,9	8,5	7,1	8,2	(7; 9,4)
SP	9,1	6,1	6,0	6,1	7,1	6,3	6,1	6,5	6,5	6,2	6,6	6,0	6,5	7,1	6,9	6,8	(5,7; 7,9)
PvdA	5,7	8,8	9,5	9,5	9,7	8,7	8,0	8,6	8,4	8,7	8,7	8,9	7,1	7,9	8,3	8,8	(7,5; 10,1)
CU	3,4	5,8	4,1	5,0	4,8	4,9	4,4	4,6	4,6	4,6	4,7	3,8	5,1	4,6	4,5	3,6	(2,8; 4,4)
PvdD	3,2	3,3	4,0	4,2	3,5	3,1	3,1	2,8	3,2	3,2	3,1	3,1	3,2	2,7	3,3	3,4	(2,6; 4,2)
50+	3,1	5,3	6,6	5,0	0,7	1,0	0,5	0,7	1,3	1,0	1,1	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	(0,5; 1,3)
SGP	2,1	2,7	2,6	2,8	3,1	3,1	2,9	2,7	2,2	2,5	2,3	2,4	2,3	2,5	2,5	2,5	(1,8; 3,2)
DENK	2,1	0,9	0,9	0,7	0,7	0,4	0,5	0,6	0,7	1,3	1,3	0,8	0,8	0,9	1,9	1,9	(1,3; 2,5)
FvD	1,8	9,2	9,8	7,7	8,2	7,4	7,9	7,6	6,7	4,8	4,1	2,9	2,9	2,9	2,5	2,6	(1,9; 3,3)
JA21													1,3	1,5	1,1	2,0	(1,4; 2,6)
Volt																0,7	(0,3; 1,1)
Anders ⁵	0,6	0,4	0,4	0,3	0,8	0,4	0,4	0,4	0,7	0,8	0,5	0,4	0,1	1,0	2,1	1,3	(0,8; 1,8)
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

1.1.1 Verlies VVD: begint de kiezer weer op inhoud te kiezen?

Ten opzichte van de vorige peiling verliest de VVD vier zetels. Onlangs schreven we:

“Als we kiezers vragen aan welke onderwerpen politieke partijen extra aandacht moeten besteden komen gezondheidszorg, de woningmarkt (betaalbare woningen) en het klimaat als belangrijkste thema’s naar voren. Maar daar lijken deze verkiezingen vooralsnog maar zijdelings over te gaan. (...)

Bij deze “corona-verkiezingen” zijn twee stemmotieven doorslaggevend: de partij moet (kunnen) zorgen voor een stabiel bestuur en de lijsttrekker moet vertrouwen wekken, als mogelijk volgende premier. De partijen die hier goed op scoren staan op winst (VVD, ChristenUnie) of op zijn minst niet op verlies (CDA).”⁶

Daar lijkt nu wellicht enigszins verandering in te komen. We zien dat kiezers die de VVD verlaten en nu op een andere partij zouden stemmen hiervoor vaak de standpunten als reden noemen: een andere partij komt bijvoorbeeld meer op voor Nederlandse tradities of de VVD is naar hun mening te rechts geworden. Kiezers noemen ook het gebruik van de Stemwijzer⁷ als iets wat hun mening heeft veranderd en hen meer duidelijkheid over de standpunten van partijen (en hoe zij zich daartoe verhouden).

⁵ Geen van de overige partijen komt boven de kiesdrempel uit. BIJ1 behaalde wel een halve zetel (0,4%) en wordt in de volgende peiling voorgedcodeerd opgenomen. Dat laatste geldt ook voor Volt, die nu op 1 zetel komen.

⁶ De kiezer gaat vooralsnog voor zekerheid, niet voor de inhoud (onderzoek I&O Research i.o.v. de Volkskrant, eind maart/begin februari uitgevoerd) <https://www.ioresearch.nl/actueel/de-kiezer-gaat-vooralnog-voor-zekerheid-niet-voor-de-inhoud/>

⁷ Vorig weekend gelanceerd

Ook nemen de tevredenheid met het huidige kabinet af (zie hoofdstuk 2), zo ook de steun voor de coronamaatregelen⁸. Hiermee ontstaat mogelijk een aanzet tot een nieuwe verkiezingsdynamiek.

De huidige VVD-stemmer noemt nog steeds de aanpak van de coronacrisis en de prestaties van het -demissionaire – kabinet als redenen om de VVD te steunen – en in mindere mate de standpunten van de VVD.

Hieronder een weergave van de stemmotivaties van kiezers die eind januari nog op de VVD wilden stemmen en een andere eerste voorkeur opgeven.

Tabel 5 – Stemmotivaties van (voormalig) VVD-kiezers

Partijvoorkeur 25 januari	Partijvoorkeur nu	Kunt u uitleggen waarom u van mening bent veranderd?
VVD	CDA	<i>Ik twijfel nog heel erg tussen die twee partijen</i>
VVD	50 Plus	<i>Deze partij is meer op mijn leeftijdscategorie gericht.</i>
VVD	D66	<i>Kaag wil het onderwijs veel geld geven</i>
VVD	PVV	<i>Door wat er boven komt over de toeslagen toestand en ik vind dat Wilders wel vaak gelijk heeft over dit soort zaken</i>
VVD	D66	<i>De stemwijzer gaf aan dat D66 het beste bij mij past.</i>
VVD	JA21	<i>Stemwijzer en kieswijzer</i>
VVD	GroenLinks	<i>Ik ben van mening veranderd omdat ik vind dat de kloof tussen arm en rijk steeds groter wordt.</i>
VVD	PVV	<i>Opkomen voor de huidige tradities van Nederland. VVD heeft de laatste maanden een beetje een bende achter gelaten.</i>
VVD	PVV	<i>Ik wil graag rechts kabinet, dus zo beweegt de VVD hopelijk meer richting rechts dan naar links.</i>
VVD	CDA	<i>Vanwege de houdbaarheid van Rutte, tijd voor een ander.</i>
VVD	D66	<i>Te rechts geworden</i>
VVD	PvdA	<i>Omdat de PvdA moet blijven bestaan en de VVD wordt te groot</i>
VVD	CDA	<i>Pieter Omtzigt zoekt alles precies uit</i>
VVD	JA21	<i>Ik denk dat het goed is voor de VVD om een keer niet de grootste te zijn en zo zichzelf weer te herontdekken. JA21 wil ik graag de kans geven om zich te bewijzen</i>
VVD	Partij voor de Dieren	<i>Ik heb de stemwijzer ingevuld en dit komt er uit</i>
VVD	JA21	<i>JA21 heeft goede argumenten in mijn voordeel VVD maakt al jaren beloftes die niet waar gemaakt worden.</i>

⁸ Zie ook: “Roep om versoepeling lockdown neemt toe” <https://www.ioresearch.nl/actueel/roep-om-versoepeling-lockdown-neemt-toe/>

1.1.2 De JA21-kiezer

JA21 stijgt in de I&O-peiling van één naar drie zetels. Deze kiezers komen vooral van de VVD, PVV en (voormalig) 50Plus. JA21-kiezers lijken te zoeken naar een stevig rechts geluid vertolkt door een realistische partij en zijn van mening dat de huidige rechtse partijen dit niet kunnen bieden. De VVD wordt gezien als een partij die te weinig voor rechtse standpunten opkomt en JA21-kiezers zien de PVV en FvD als partijen die te extreem zijn en waarschijnlijk niet via regeringsdeelname invloed uit kunnen oefenen.

Tabel 6 – Stemmotivaties van JA21-kiezers

Partijvoorkeur nu	Wat spreekt u aan in JA21?
JA21	<i>Immigratie, Europa.</i>
JA21	<i>Ik deed de Stemwijzer en kieswijzer en blijkbaar komen onze meningen het meest overeen</i>
JA21	<i>Iets rechtser dan VVD. Heb altijd VVD gestemd maar ze neigen teveel naar links de laatste tijd</i>
JA21	<i>Nog twijfels, maar een redelijk alternatief voor FVD en VVD.</i>
JA21	<i>Een realistisch programma</i>
JA21	<i>Ze zijn tegen windmolens</i>
JA21	<i>Het programma spreekt mij wel aan van JA21 en bij 50Plus moet je altijd maar weer afwachten of ze weer gaan bekvechten Eerdmans vind en vond ik in Rotterdam wel goed.</i>
JA21	<i>Aanpakken , niet pampere, geen gedoogbeleid. De wet toepassen.</i>
JA21	<i>Joost Eerdmans en Annabel Nanninga vertegenwoordigen een fatsoenlijk rechts geluid.</i>
JA21	<i>Deze partij komt via stemwijzer het dichtst bij mijn voorkeuren</i>
JA21	<i>- Wilders is minder effectief dan ik zou willen. - JA21 is economisch rechts en wordt hopelijk weinig door het establishment beïnvloed</i>

1.2 Switchgedrag sinds vorige peiling

Van de ruim 1.927 respondenten met een eerste stemvoorkeur hebben er 1.246 in de voorlaatste meting (van 25 januari⁹) ook meegedaan. Dit biedt een indicatie van het switchgedrag van kiezers. De meeste kiezers kiezen nu voor dezelfde partij als vorige maand. Van de deelnemers die in januari VVD zouden stemmen doet 88 procent dat nu ook. De VVD kiezers die de VVD verloor ten opzichte van 25 januari zijn niet naar één andere partij overgestapt, maar overgestapt naar een aantal partijen. Het grootste deel stapt over naar het CDA (3%), PVV, D66 of JA21 (elk 1%) of is nu niet meer zeker van de stemkeuze (4%).

⁹ De zetelpeiling van 1 februari maakte deel uit van een andere steekproef, namelijk het onderzoek voor de Volkskrant: De kiezer gaat vooralsnog voor zekerheid, niet voor de inhoud. <https://www.ioresearch.nl/actueel/de-kiezer-gaat-vooralnog-voor-zekerheid-niet-voor-de-inhoud/>

1.3 Partij van tweede (of derde) voorkeur

Eén op vijf kiezers (22%) is 'geland': ze hebben gekozen en zeggen niet meer naar andere partijen te kijken. Van de huidige VVD-kiezers zegt 37 procent dat deze keuze vast staat. Voor 29 procent van de VVD-kiezers komt ook het CDA in aanmerking. D66 wordt door 16 procent overwogen. De overige partijen worden minder vaak overwogen door VVD-kiezers, ook JA21 wordt door maar een klein deel van de huidige VVD-kiezers overwogen (3%). Voor 10 procent van de PVV-kiezers en 6 procent van de FvD-kiezers komt JA21 in aanmerking.

Op links zien we dat kiezers van GroenLinks, SP, D66 en PvdA nog veel naar deze andere partijen kijken. De kiezerstrouw is hier – als vanouds – laag.

Tabel 4 - Andere partijen die worden overwogen

“Zijn er andere partijen die voor u in aanmerking komen om op te stemmen?” Basis: heeft eerste voorkeur (n=1.927).

	Totaal	VVD	PVV	CDA	D66	GL	SP	PvdA	CU	PvdD*	SGP*	FvD*	JA21*
Geen andere partij, keuze staat vast	22%	37%	31%	21%	18%	11%	29%	18%	26%	23%	46%	24%	9%
VVD	14%	0%	13%	37%	20%	4%	3%	5%	11%	6%	4%	4%	30%
PVV	6%	6%	0%	4%	0%	0%	4%	0%	1%	0%	2%	46%	51%
CDA	16%	29%	8%	0%	16%	1%	10%	9%	35%	1%	12%	7%	19%
D66	14%	16%	0%	11%	0%	33%	6%	26%	5%	9%	0%	0%	0%
GL	13%	3%	1%	3%	35%	0%	15%	37%	9%	35%	0%	1%	0%
SP	10%	3%	8%	6%	6%	25%	0%	20%	5%	15%	0%	3%	0%
PvdA	14%	4%	4%	9%	28%	40%	23%	0%	17%	14%	0%	0%	0%
CU	7%	5%	2%	23%	5%	3%	1%	7%	0%	2%	41%	2%	2%
PvdD	7%	3%	6%	2%	6%	26%	16%	7%	4%	0%	0%	4%	0%
50 Plus	4%	3%	6%	3%	1%	0%	3%	2%	1%	2%	0%	8%	8%
SGP	2%	0%	1%	3%	0%	0%	1%	1%	12%	0%	0%	14%	4%
DENK	1%	1%	0%	0%	1%	5%	0%	1%	0%	2%	0%	1%	0%
FvD	4%	1%	24%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	4%	0%	10%
JA21	3%	3%	10%	1%	1%	2%	1%	0%	0%	1%	5%	6%	0%
Weet ik (nog) niet	7%	8%	10%	6%	12%	7%	10%	9%	7%	15%	2%	5%	6%
N =	1.927	446	194	209	171	185	124	213	88	75	49	50	38

* Cijfers indicatief; n < 50

Bron: I&O Research, februari 2021

2 Tevredenheid kabinet-Rutte III

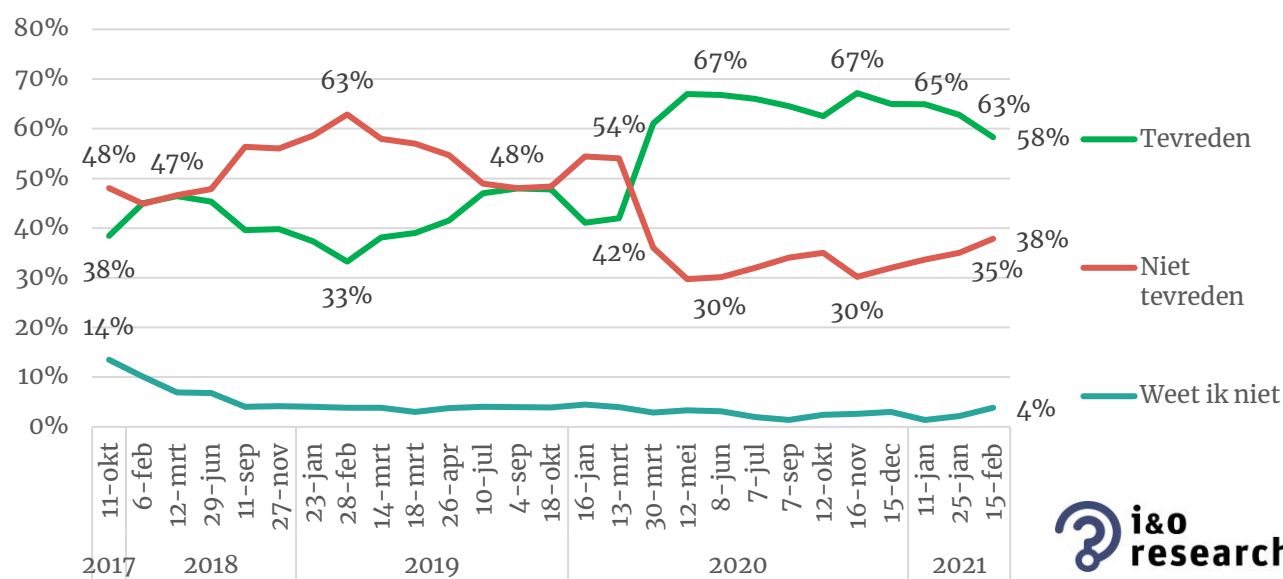
2.1 Tevredenheid met kabinet Rutte III neemt gestaag af

De tevredenheid met het (demissionaire) kabinet gestaag enigszins af: was in november nog 67 procent tevreden met het kabinet Rutte-III nu is dat nog 58 procent.

De ontevredenheid met het kabinet neemt navenant toe: van 30 procent in november naar 38 procent nu.

Figuur 2 – Tevredenheid met kabinet

“Hoe tevreden of ontevreden bent u in het algemeen met het – nu afgetreden – kabinet-Rutte III, van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie?” Basis: totale steekproef (N=2.521)

Bron: I&O Research, februari 2021

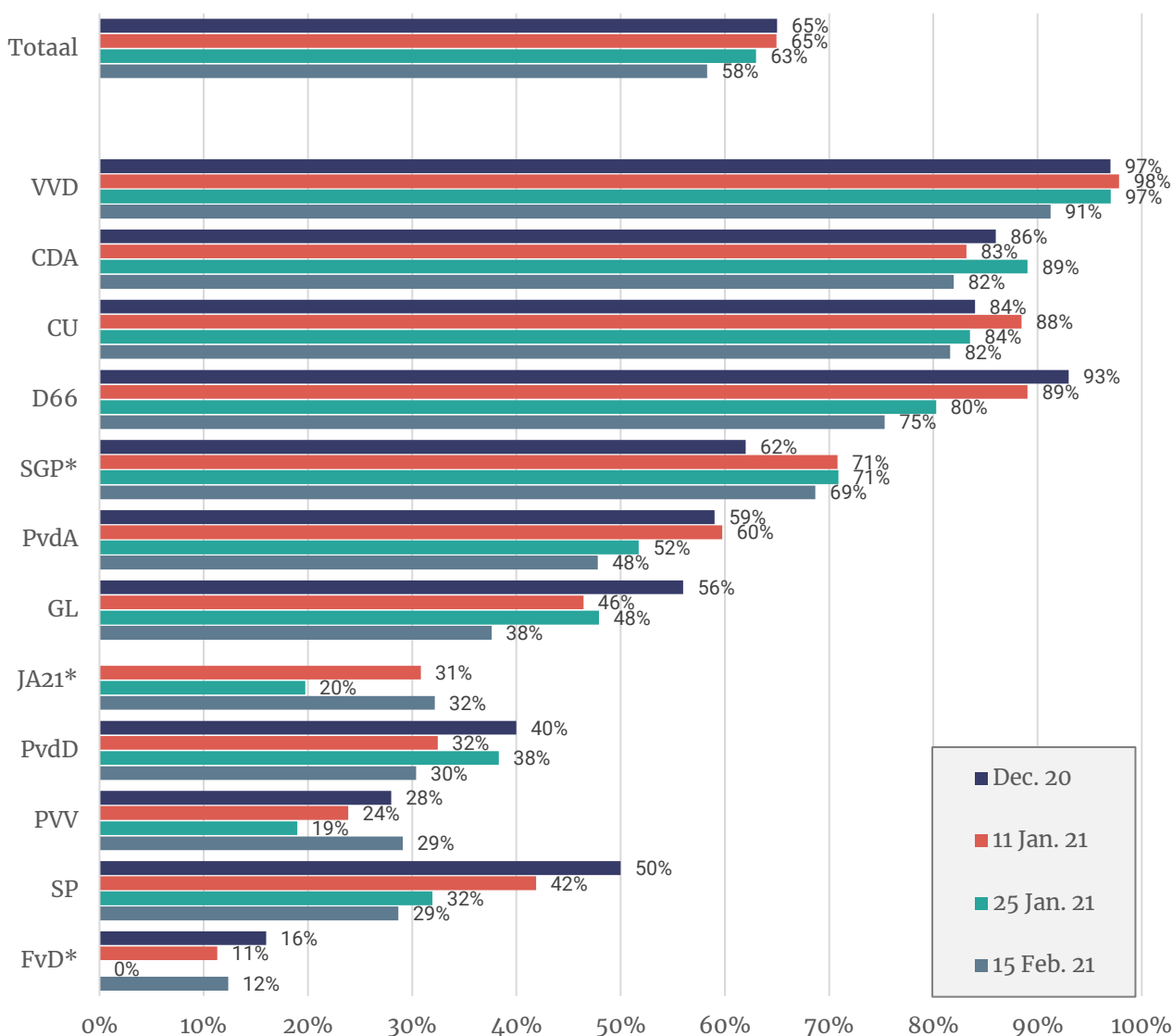

Groeiende kloof in tevredenheid met kabinet

De licht daling in tevredenheid met het kabinet die we sinds november waarnemen, vinden we niet onder alle kiezersgroepen: VVD-, CDA-, CU- en SGP-kiezers zijn net zo tevreden als in december 2020. Het zijn met name de groepen kiezers die al ontevreden waren die nóg ontevredener zijn geworden (FvD, PVV en SP-kiezers) maar ook onder GL- en PvdA-kiezers neemt de tevredenheid nu af. Ook onder D66-kiezers neemt de tevredenheid met het kabinet sinds december geleidelijk af, de enige coalitiepartij voor wie dat geldt.

Figuur 3 – Tevredenheid met kabinet naar stemvoorkeur in , december '20, januari '21, februari '21

Tevredenheid met kabinet Rutte III in percentage 'tevreden' naar politieke partijvoorkeur (November '20, n=2.290, December '20, n=1.257; Januari '21, n = 2.232; Februari '21, n = 2.326); Hoe tevreden of ontevreden bent u in het algemeen met het huidige kabinet-Rutte III, van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie?)

*Cijfers indicatief (N < 50)

3 Onderzoeksverantwoording

Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 12 februari tot maandag 15 februari 2021.

Er werkten in totaal 2.521 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (2.234) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 287 respondenten vulden de vragenlijst via het panel van PanelClix.

Niet alle vragen zijn gesteld aan alle deelnemers. Bij vragen waarbij dit het geval is wordt de steekproefbasis ook vermeld.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=2.521$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,0 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 26362-gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

